

GEOGRAFIJA ZEMLJISTA

Kolokvijum 1

Filozofski fakultet, Univerzitet Crne Gore

GEOGRAFIJA – Osnovne – 4

GEOGRAFIJA ZEMLJISTA

Semestar, 4, ECTS, 4, Status, Obavezan, Fond, 3+1+0

Kolokvijum I

Pitanja za Kolokvijum I su izvucena iz:

- Presentacija sa predavanja,**
- Predložene literature,**
- Predloga studenata tokom predavanja,**
- Pitanja postavljenih tokom studentskih prezentacija**

U narednim slajdovima slijede primjeri

P

Šta je to geografija zemljišta?

O

Geografija zemljišta je disciplina koja proučava fizičkogeografske činioce nastanka i modifikovanja zemljišta, njihova svojstva i raspored u prostoru.

Nastaviti dalje prema zapazanjima sa predavanja iz ponudjene literature

P

Šta je to zemljište i kojim uticajima je njegov nastanak uslovljen?

O

Zemljište obuhvata fizički prostor, pedosferu, a nastalo je u određenim uslovima, uslovljeno: a) geologijom (matični supstrat i hidrogeološke prilike); b) hidrosferom; c) klimom; d) vegetacijom i e) rezultatima aktivnosti covjeka.

Nastaviti dalje prema zapazanjima sa predavanja iz ponudjene literature

P

Dopuni definiciju o zemljištu pomoću ponuđenih odgovora.

O

Zemljište je posebna sfera u kojoj se susreću putevi

a) živog;

b) neživog;

c) živog i neživog.

d) neživog i živog.

*stupajući u neraskidive odnose obrazujući minerogeno-
oranogeni kompleks.*

***Nastaviti dalje prema zapazanjima sa predavanja iz
ponudjene literature***

P

Koliku površinu zauzima poljoprivredno zemljište na teritoriji Crne Gore?

O

Poljoprivredno zemljište predstavlja poljoprivredne površine kao što su: oranice, vrtovi, livade, voćnjaci, vinogradi, maslinjaci, ribnjaci, pa i trstici i močvare, kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji.

- a) Na teritoriji Crne Gore poljoprivredno zemljište zauzima 515.740 ha,
- b) čini 37,4% ukupne teritorije Crne Gore.
- c) U odnosu na broj stanovnika to iznosi 0,79 ha po stanovniku, što se na prvi pogled čini da predstavlja značajan resurs za razvoj poljoprivrede.

Nastaviti dalje prema zapazanjima sa predavanja iz ponudjene literature

P
U koliko kategorija efektivne plodnosti je razvrstano zemljište, nabrojati ih?

O
Zemljišta su razvrstana u pet kategorija efektivne plodnosti:
a) visoka plodnost;
b) srednja plodnost;
c) ograničena plodnost;
d) niska plodnost;
e) neplodno zemljište.

Nastaviti dalje prema zapazanjima sa predavanja iz ponudjene literature

P

Koji faktori utiču na raznovrsnost pedološkog pokrivača u Crnoj Gori?

O

Raznovrstan pedološki pokrivač u Crnoj Gori je rezultat pedogenetskih procesa, uzajamnog djelovanja prirodnih faktora

- a) reljefa,
- b) matičnog supstranta,
- c) klime,
- d) vegetacije i
- e) živih organizama uključujući i čovjeka,

U njihovoj sprezi obrazovala su se

- uglavnom automorfna,
- a u znatno manjoj mjeri i hidromorfna zemljišta.

Nastaviti dalje prema zapazanjima sa predavanja iz ponudjene literature

P

Nabrojati 7 najzastupljenijih tipova zemljišta u Crnoj Gori?

O

Najvažniji tipovi zemljišta u Crnoj Gori su:

1. Krečnjačko dolomitna crnica, latosol i regosol;
2. Rendzina;
3. Smeđe zemljište na krečnjaku i dolomitu;
4. Smeđe eutrično zemljište;
5. Smeđe kisjelo zemljište i ranker;
6. Deluvijalna, aluvijalna i močvarna zemljišta;
7. Crvenica.

Najzastupljeniji tipovi zemljišta u Crnoj Gori su:

- kalkomelanosol - krečnjačko dolomitna crnica (47%) i
- distrični kambisol - smeđe kisjelo zemljište (28%).

Nastaviti dalje prema zapazanjima sa predavanja iz ponudjene literature

P

Zaokružiti tačan odgovor.

U halomorfna alkalizovana zemljišta ubraja se:

a) solonjec

b) protopedon

Nastaviti dalje prema zapazanjima sa predavanja iz ponudjene literature

P

Nabrojati neke važnije procese degradacije kod nas?

O

Neki od važnijih procesa degradacije zemljišta su:

- erozija vodom (i vjetrom – manje kod nas);
- salinizacija (i zabarivanje – manje kod nas);
- sabijanje (kompakcija);
- acidifikacija (zakiseljavanje);
- gubitak organskih materija;
- osiromašenje zemljišta u hranivima;
- biološka degradacija;
- razna zagađenje zemljišta.

Nastaviti dalje prema zapazanjima sa predavanja iz ponudjene literature

P

Šta je acidifikacija?

O

Acidifikacija je zakiseljavanje zemljišta i ona se javlja kao posledica ispiranja baza ili povećanja humusnih kiselina koje se oslobađaju transformacijom organskih ostataka.

Nastaviti dalje prema zapazanjima sa predavanja iz ponudjene literature

P

Na kojim područjima kod nas je najveća potrošnja mineralnih đubriva i pesticida?

O

Upotreba mineralnih đubriva i pesticida veću potrošnju ima na području Zetske ravnice, oko Bara, Ulcinja i okolini gradskih naselja gdje se najviše gaji voće i povrće.

Nastaviti dalje prema zapazanjima sa predavanja iz ponudjene literature

P

Prema kisjelosti (pH vrijednosti) zemljišta su podjeljena u pet klasa, nabrojati koje su to?

O

Prema kisjelosti zemljišta smo podjelili na pet klasa a to su:

1. pH < 4,5 veoma kisjela
2. pH 4,5 - 5,5 kisjela
3. pH 5,6 - 6,7 umjereno kisjela
4. pH 6,8 - 7,2 neutralna
5. pH > 7,2 alkalna (bazična)

Nastaviti dalje prema zapazanjima sa predavanja iz ponudjene literature